

## Kako so se oblikovale slovenske zgodovinske dežele

Za začetek poglej video ZGO 7: Slovenske zgodovinske dežele, <https://www.youtube.com/watch?v=g4KLfjMQJgA>.

1. V učbeniku (str. 109) preberi poglavje Katere so bile slovenske zgodovinske dežele.

V 10. st. je bilo današnje slovensko ozemlje del Rimsko-nemškega cesarstva. Plemiške družine, ki so tu imele ozemlje, so najpogosteje prihajale iz Bavarske. Med prejemniki zemlje na slovenskem pa so bile tudi škofije.

Plemiške družine so svoje ozemlje širili z vojnami, porokami, nakupi in dedovanjem. Njihove posesti so v 12. st. postale avtonomne (neodvisne, samostojne) enote, ki jih imenujemo **dežele**. Deželo je vodil **deželni knez**, ki je skrbel za red, mir in sodstvo.

a) Na današnjem slovenskem ozemlju se je izoblikovalo več dežel. Oglej si zemljevid v učbeniku na str. 110 in na črte zapiši imena posameznih dežel.



2. V učbeniku (str. 110) preberi poglavje Kako so Habsburžani širili oblast v vzhodnih Alpah.

V 13. st. so plemiške družine, ki so imele posesti v današnjem slovenskem ozemlju, v glavnem izumrle. Začel se je bolj za njihovo ozemlje, v katerem je bil najuspešnejši **češki**

**kralj Otokral II. Přemysl.** Njegov vzpon je povzročil pretres v Rimsko-nemškem cesarstvu in zato ga je leta 1278 cesar **Rudolf Habsburški** dokončno porazil.

- a) Zapiši imena dežel, ki so tvorile habsburško dedno posest.

\_\_\_\_\_.

- b) Katere dežele so segale preko meja današnje Republike Slovenije?

\_\_\_\_\_.

- c) V kateri deželi je bil tvoj domači kraj?

\_\_\_\_\_.

3. V učbeniku (str. 110–111) preberi poglavje Kdo so bili Celjski grofje.

Naraščajoča moč in oblast Habsburžanov na današnjem slovenskem prostoru so v 14. in 15. st. ogrozili **Celjski grofje**.

- a) Dopolni besedilo.

Celjski grofje so svoj vzpon zaželi v 12. st. kot \_\_\_\_\_. Svojo posest v Savinjski dolini so širili s \_\_\_\_\_. Do leta 1308 so bili podrejeni \_\_\_\_\_. V 14. st. so podedovali veliko ozemlja, med drugim tudi trg Celje, in dobili novo ime – \_\_\_\_\_. Ker so Habsburžani ovirali njihovo širjenje proti zahodu, so se ti usmerili proti \_\_\_\_\_ in \_\_\_\_\_. Njihov ugled se je močno dvignili v 15. st., v času \_\_\_\_\_ II. \_\_\_\_\_, ko je svojo hčerko Barbaro Celjsko poročil s Sigismundom Luksemburškim (ogrski kralj). V 15. st. so Celjski grofje s podelitvijo naziva \_\_\_\_\_ po položaju postali izenačeni s Habsburžani. Ti so proti Celjskim grofom sprožili \_\_\_\_\_, v kateri so bili uspešnejši Celjski. Habsburžani so naposled Celjskim grofom priznali naziv državnih knezov in z njimi podpisali \_\_\_\_\_ o \_\_\_\_\_. V njej je bilo zapisano, da v primeru izumrtja ene izmed rodbin, posesti deduje druga. Pogodba se je uresničila leta 1456, ko so v Beogradu umorili \_\_\_\_\_ II. \_\_\_\_\_. Ker Ulrik ni ime zakonitih potomcev so celjsko posest podedovali \_\_\_\_\_. Celjska dežele je ponovno postala del \_\_\_\_\_.